

Published monthly by
Slovenian National Federation
of Canada,

Edited by: Editorial Board
Address: 646 Euclid Ave., Toronto, Ont.
Canada

Subscription rates:
\$3 per year, 25c per copy
Advertising
1 column x 1"
\$2.10

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

ZATIRANJE NARODNE GOVORICE VSAK
NARODA OBCUTI TAKO, KAKOR BI MU
IZDIRALI JEZIK.
Spirago, Katoliški ljudski katekizem, 768

LETNIK XII. — VOLUME XII.

TORONTO, 1. JULIJ 1961

ŠTEVILKA 7 — NUMBER 7

SLOVENŠČINA-PASTORKA CELO V LJUBLJANI

Uredništvo je prejelo uvozno carinsko deklaracijo, ki je bila izstavljena 16. maja v Ljubljani.

Deklaracija ni zanimiva samo, ker razodeva visoke carine, ki jih morajo plačevati prejemniki na darilne pakete (n. pr. 60% na čokoladne bombone, 55% na druge bombone, 40% na kekse, 40% na spodnje perilo iz bombaža itd.), marveč zlasti, ker priča o popolnem zapostavljenju slovenščine v uradnem poslovanju carinarne:

1) Tiskovina sama je tiskana v srbo-hrvaščini in sicer v latinici.

2) Pisano besedila je enako pisano v istem jeziku. Na tiskovini sta dve pisavi, ki sta porabljali besede za izpolnitev tiskovine — in obe sta uporabljali srbo-hrvaščino.

3) Iz tega moramo zaključiti, da so na carini zaposleni na podrejenih in nadzorih mestih bodisi ne-Slovenci, ali pa so Slovenci primorani uporabljati v uradnem poslovanju srbo-hrvaščino. V obeh primerih je položaj slovenščine pod komunizmom v Sloveniji slabši kot je bil v kraljevski Jugoslaviji, kjer se je taka jezikovna politika izvajala dosledno le v vojski, ki je "živela naročitem životom".

Prejemniki paketa so morali plačati poleg visoke carine še dodatni znesek 280 dinarjev za dostavo paketa.

Komunizem porablja sicer ruščino kot komunistični esperanto, toda za lokalne potrebe uporablja jezike narodov in celo plemen kot vozilo svoje propagande. Zdi se, da je postala ena izmed karakteristik jugoslovanskega komunizma, da hoče svoj stankarski centralizem podkrepiti in utrditi tudi z etnično stopitvijo že dograjenih narodnosti na svojem državnem področju ter tako postati izvršitelj Aleksandrove oporoke.

Šole in brezposelnost

Med počitnicami se bo marsikdo moral odločiti, ali naj še nadaljuje šolanje, ali pa naj obesi učno torbo na klin in se uvrsti v množice, ki opravljajo kako opravilo, ki ga družba smatra za potrebno in ga zato tudi boljše ali slabše plačuje.

Pri tej odločitvi, ki ni vedno lahka, je dobro misliti na vse stvari, ki jih zlasti mladina rada spregleda:

1) Službe, ki nudijo dobro začetno plačo, niso vedno najboljše, če jih gledamo na dolgo dobo. V večini primerov je pri delih, ki so že v začetku dobro plačana, možnost napredovanja zelo omejena in že po nekaj letih dosežejo delavci najvišjo možno stopnjo, ki postavi mejo njihovim sposobnostim, pa tudi dohodkom. Bolj važno kot višina začetne plače je možnost napredovanja v poznejših letih.

2) Sodobna industrijska revolucija, ki je znana pod imenom avtomacija, zahteva od bodočih delavcev in uslužbencev vedno večjo splošno in tehnično izobrazbo. Statistični podatki o sedanji brezposelnosti, ki je v dokajšnji meri posledica avtomacije, kažejo nazorno, da trpijo predvsem tisti, ki imajo nižjo izobrazbo. To razmeje ne ostalo tudi v bodočnosti, če se ne bo celo poslabšalo. Posebna študija državnega statističnega urada v Kanadi (DBS) februarja lan-

ZNOVA NA NOVO

GLAS Slovenske kulturne akcije iz Buenos Airesa poroča v 6/7 številki (154.61) o borbi Slovencev v domovini za ohranitev svojega jezika in narodne individualnosti:

Doma se je spet sprožil plaz razburjenja! Povzročil ga je srbski pisatelj Dobrica Čošić, ki je bil na obisku v Zagrebu in je podal razne izjave uredniku lista "Telegram". Nekaj časa je bilo zatišje, dokler se ni sedaj na zledenelih tleh hrvatske prestolnice pojavil Čošić in spet načel vprašanje obstoja samostojnih jezikov, književnosti in celo tudi obstoja samostojnih republik v Jugoslaviji. Mnenja je, da je treba republike odpraviti in torej zgraditi novo, centralistično urejeno Jugoslavijo. Najbrž novinar ni vedel, kako nevarno vprašanje je zastavil pisatelju. Čošić je pa tudi toliko umetnika, da svojih misli ni prikrival in je povedal, kar misli kot pisatelj in kot Srb. Novinar ga je namreč vprašal: "Ali je še vedno aktualna tema, da smo preveč pasivni v odnosih med republikami?" Avtor romana "Daleč je sonce" in še drugih del, ki so skoraj vsa prevedena tudi v slovenščino, se je zgrozil nad zvezami med posameznimi deli Jugoslavije in odgovoril: "Tema bo aktualna, dokler bodo obstajale posamezne samostojne republike. In dokler govorimo o sodelovanju med njimi!" Tako je Čošić povedal dvoje: odnosi med posameznimi narodnimi kulturami so pasivni in ker so taki, je treba odpraviti kar vse republike. Samo enotna centralistično urejena Jugoslavija bo mogla odpraviti krizo, ki se vleče naprej med posameznimi narodi in njihov književnostmi. Kajti odnosi so vsaj pasivni...

Ko je Čošić napadel pasivnost odnošajev in obstoj republik samih, je samo znova pokazal na tisto, kar bi dejansko v Jugoslaviji po intencijah partije moralo biti v vprašanju notranje ureditve, v vprašanju jezikov in posameznih kultur. Ko so v Beogradu po letu 1945 dali napisati članek o jugoslovanski književnosti v Jugoslaviji za Enciklopedijo v Parizu, so obstoj posameznih narodnih kultur priznali samo do leta 1945, po zmagi revolucije pa se je začela graditi enotna jugoslovanska književnost, kakor so je med revolucijo snovali in pisali partizanski, to je komunistični borci najprej v hribih in bi jo morali potem v istem duhu po navodilih iz partije graditi še naprej. Toda to čez noč ne bi bilo izvedljivo: odrejen je bil zmeren tempo, ki pa je sedaj postal tako pasiven, da je treba misliti že kar na odpravo posameznih federativnih republik. Kajti Čošić je odkril, da se v posameznih republikah, zlasti v slovenski, hrvatski in srbski razvija "povampirjeni nacionalizem", ko pravi: "Svako u svojoj kući, prvo! Vidite li te srpske, hrvatske i slovenačke vampire, vidite, da mnogi nemaju brkove i bradu? Mlade, mušave neke utvare! Ove bradate

skega leta je pokazala, naslednje razmerje med brezposelnimi z ozirom na njihovo šolanje: 63.4% jih ni končalo ljudske šole; 26.6% je končalo ljudsko, pa niso dokončali srednje šole in 10% je imelo zaključeno srednješolsko izobrazbo ali celo več. Brezposelnost med osebami, ki niso končale niti ljudske šole (8 razredov), je torej več kot dvakrat večja kot med osebami, ki so končale vsaj temeljno izobrazbo, ter šestkrat večja kot med osebami, ki so končale vsaj srednješolsko izobrazbo.

če, ipak morati da pocrkaju jednog dana, ali ove, ove, šta rastu...". Torej stari "povampirjenci" bodo poginili, toda nevarni so oni mladi, ki še nimajo brk in brade... Čošić tudi predlaga, da naj se začne mešano izdajanje knjig v raznih prestolnicah: slovenske knjige bi morale izhajati n. pr. v Beogradu, srbske v Ljubljani ali v Skoplju. Vse to bi bilo možno, če ne bi bilo republik, to se pravi, če bi se dali obglavljati ne samo slovenski pisci, ki bi sicer svoja dela hoteli izdajati v Beogradu (kakršna bi bila njihova usoda v borbi s srbskimi založniki, si lahko mislimo), ampak bi se morala obglavljati federacija Jugoslavije, odpraviti republiške enote, ki nosijo ime Slovenije, Hrvatske, Macedonije... Saj v bistvu ne gre samo za pasivne odnose; gre za obstoj posameznih narodnih enot, ki se prepočasi vare v nenarodno, marksistično, brezrazredno skupnost federalne ljudske republike, ki bi imela za enkrat še ime Jugoslavija, pa bi verjetno v bodočnosti pozabila

tudi na to ime, ko bi se ves svet spremenil v enotno domovino ves svet obsegajočega komunizma. Take rdeče mundolandije sicer vsaj še 100 let ne bo, Beograd bo pa spet center čaršije, tokrat rdeče pobarvane!

Zanimivo je, da se Čošić ne razburja več nad "stari", "koji će ipak morati da pocrkaju jednog dana", ampak se zaganja predvsem v tiste, ki še nimajo brk in so brez brade... Torej je mlajši rod odporen, ali pa celo preodporen za načrte, ki se pripravljajo v Beogradu; tu pa se pripravljajo centralizem starih oblik. Ko bo to doseženo, bodo tiskanje slovenskih, hrvatskih, srbskih in macedonskih knjig tako pomešali, da se bo kmalu začela pisati književnost v "jugoslovanskem" jeziku in v tistem centralističnem duhu, ki bo integralistično pokoren navodilom partijske ideologije.

Take in podobne misli je razvijal Dobrica Čošić v izjavi, ki jo je letos, dne 20. januarja podal novinarju zagrebskega "Telegrama".

Dr. Somers predsednik CUSOa

Canadian University Service Overseas je skupna organizacija kanadskih vseučilišč za koordinacijo obstoječih programov, ki nudijo tehnično in vzgojno pomoč na novo se prebujajočim narodom sveta, ki dobivajo svoje lastne države. Je nekaka paralela k mirovnim četam ZDA.

Za predsednika te koordinacijske organizacije je bil pred kratkim izvoljen msgr. H.J. Somers, predsednik katoliškega vseučilišča sv. Frančiška Ksaverija v Antigonishu, ki nudi že dalj časa možnosti posebne izobrazbe za te dežele v obliki posebnih enoletnih tečajev za izobrazbo v sociologiji in gospodarski samopomoči. Zadnje leto je ta študij osredotočen v Msgr. Coady International Institutu, ki je sestavni del vseučilišča, toda tudi ostala univerza šteje izredno veliko število slušateljev iz Srednje in Južne Amerike, Afrike in Azije.

SLOVENSKI ZNANSTVENIK IMENOVAN ZA SEFA KEMICNEGA INSTITUTA

V ZDA

Dr. Anton Peterlin, ki je dosegel doktorski naslov v Berlinu bil profesor fizike na univerzi v Ljubljani, kasneje postal šef fizičnega inštituta na tehnični visoki šoli v Münchenu, je bil določen, da postane šef laboratorija Camille Dreyfus pri Research Triangle Institute, v Durhamu, N.C. Inštitut, ki ga trenutno se grade, bo posvečen temeljnemu raziskovanju polimerov. Dr. Peterlin je namreč svetovno znani strokovnjak v reoloških in optičnih lastnostih tekočin in polimernih raztopin.

SPREMENBA NASLOVA UREDNIŠTVA

Od 1. avgusta dalje pošiljajte članke in dopise uredništvu na naslov: Rudolf Cuješ, St. Francis Xavier University Antigonish, Nova Scotia, Canada.

Naslov uprave je tudi v bodoče kot doslej:

646 Euclid Ave., Toronto, Ont.

Slovenski kulturni klub v Trstu

Ta klub, ki združuje katoliško usmerjene mlade slovenske razumnike v Trstu, prireja redne mesečne sestanke.

V zadnjem času so predavali v okviru programa "Naši gostje" dr. Guido Botteri, dr. Jože Velikonja in dr. Matej Poštovan.

Dr. Botteri, urednik italijanske revije Trieste je predaval o sožitju med Slovenci in Italijani, dr. Jože Velikonja, ki je nekoč poučeval na srednjih šolah v Trstu, sedaj pa je profesor v ZDA, je analiziral svoje vtise o življenju v ZDA, dr. Poštovan, ki se je v svojih študijah posvečal predvsem cerkvenemu pravu, pa je razčlenil razmerje med Cerkvijo in državo.

Vseučilišča pripravljajo prostovoljce

Poziv za pomoč gospodarsko zaostalim državam je naravno naletel na največji odziv med mladino. Zato je tudi primerno, da bodo igrale vzgojne ustanove tako v Kanadi kot v ZDA važno vlogo pri pripravi teh prostovoljcev, ki bodo s svojimi dejanji skušali dokazati, da je pomoč Zapada izraz zavesti bratske povezanosti vsega človeštva in ne prikrita oblika gospodarskega ter političnega imperializma.

Kanada naj zahteva svobodne volitve železno zaveso

Ontarijski minister Allan Grossman je pozval na zborovanju Madžarov v Torontu ministrskega predsednika Diefenbakerja, naj nadaljuje s svojimi pogumnimi napadom na sovjetsko hinavščino v Afriki z zahtevo, naj Zedinjeni narodi uvedejo preiskavo o zlorabi človeških pravic za železno zaveso ter kontrolirajo svobodne volitve v teh deželah. Za to akcijo naj pridobi zastopnike narodov Azije in Afrike.

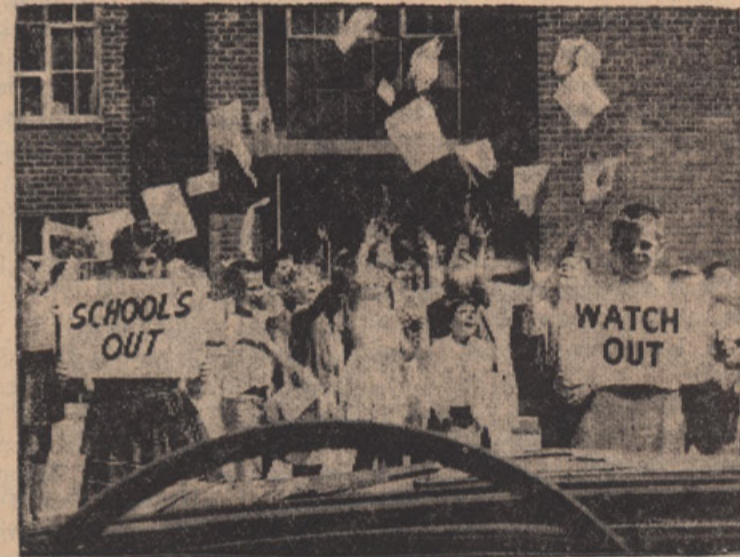
Organizacije in publikacije v Kanadi ki sledo komunistični liniji

(Supplied by the Alert Service,
P.O. Box 464, Terminal A,

Toronto, Ont.)

ORGANIZACIJE

Communist Party of Canada; Congress of Canadian Women (CCW); Young Communist League of Canada (YCL); Canadian Peace Congress (CPC); B.C. Peace Council; Edmonton Peace Council; Toronto Association for Peace; Canadian Soviet Friendship Society; Canadian-Chinese Friendship Society (Montr); League for Democratic Rights; United Jewish People's Order; Workers' Benevolent Association; Youth Friendship League; Association of United Ukrainian Canadians (AUUC); Bulgarian Can. Peoples League; Canadian Slav Committee; Carpatho-Russian Society; Chinese Canadian Welfare Association (Toronto); Chinese Youth Association (Vancouver); Cultural Recreational Association of Chinese Can. Youth (Edmonton); Federation of Russian Canadians; Federation of Yugoslav Canadians; Finnish-Canadian Amateur Sports Feder.; Finnish Organization of Canada; German Canadian Cultural Federation; Independent Mutual Benefit Federation; Kossuth Sick Benefit Society (Affiliate I.M.B.F.); Lithuanian Literary Society; Macedonian Can. Peoples League; Maple Leaf Mutual (Affiliate I.M.B.F.); Polish-Can. Mutual Benefit Society; Polish Democratic Association; Russian-Canadian Youth Organization; Slovak

VOZNIKI, PAZITE NA OTROKE!

Konec šole pomnoži vedno število otrok na cesti ali blizu ceste ne samo ob določenih urah, marveč ves dan. Da preprečite pokvarjene počitnice zase, za otroka in njegovo družino, bodite dvakrat previdni, kadar vozite po krajih, kjer se igrajo otroci. Zoga na cesti nakazuje verjetnost, da se bo kak otrok zapodil zanjo — zato znižajte hitrost!

Benefit Society (Affiliate I.M.B.F.); Sons and Daughters of the Canadian Lithuanian Mutual Benefit Society.

PUBLIKACIJE

The Canadian Tribune; Pacific Tribune; Combat; Marxist Review; C.C.W. Newsletter; YCLER; Peace Letter; Canadian Far Eastern Newsletter; Northern Neighbors; Vochenblatt (Canadian Jewish Weekly); A. No. "The Woman" (Hungarian); Az Uttora — "The Pioneer" — supplement to Kanadai Magyar Munkas; The Chinese Tribune (Chinese); Forward — bulletin of the youth branch of AUUC; Jedinstvo — "unity" (Yugoslav); Kanadai Magyar Munkas — Can-

adian Hungarian Worker; Karpatska Rus "Carpahto-Russian"; Kronika Tygodniowa — "Weekly Chronicle" (Polish); Liaudies Balsas — "Peoples Voice" (Lithuanian); Liekki — "The Flame" (Finnish); Ludove Zvesti — "Peoples News" (Slovak); Makedonski Glas — "Makedonian Voice"; Ukrainian Canadian; Ukrainke Slovo — "Ukrainian Word"; Ukrainke Zhitya — "Ukrainian Life"; United Youth Bulletin — organ of the Chinese Youth Association; Vapaus — "Liberty" (Finnish); Vestnik — "Herald" (Russian); Week End News (Chinese).

— Canadian Scene

ENA IZMED USLUZNOSTI POKRAJINSKE VLADE, KI ZANIMA ALI ZADEVA NOVE KANADCANE

IZ ZEMLJE RASTE VSE ŽIVLJENJE!

Hon. W. A. Gendfellow,
Minister

ZDRUŽEVANJE VSEGA ČLOVESTVA, neglede na raso, barvo ali vero, je ljubezen zemlje in vse kar ona predstavlja. Ze od vsega početka je bil človek odvisen od borbe z zemljo, ker brez življenja, ki zraste iz naših plodnih polj, človek nebi mogel živeti. Naša mesta, trgi in vasi bi postala prazna in bi izumrla.

Zato moramo mi vsi s pamežno uporabo zemlje zaščititi naša izročila, ki jih bomo nekoč izročili nedotaknjena našim potomcem. Zato zaščitimo in negujemo rodovitno zemljo, ki nas bo nagradila s tem, da bo vzdrževala še v bodoče človeški rod! Čeprav po vseh pokrajini obstajajo ljudske organizacije, ki se zanimajo za ohranitev naših naravnih bogastev in so doprinele svoj delež za vspodbujanje tega ohranjanja, še vedno obstajajo problemi, ki kličejo po rešitvah.

Ontarijski oddelek za poljedelstvo vrši povspeseno delo za ohranjanje rodovitne zemlje in ohranjanje vode, — a vedeti moramo, da samo delo tega oddelka ne more biti uspešno brez volnega sodelovanja vseh onih, ki obdelujejo zemljo in vseh onih po trgih in mestih, katerih vsakdanji kruh je odvisen od zmoglosti naših kmetov.

Z ohranjanjem rodovitne zemlje
ohranjate našo bodočnost!

Za nadaljnje informacije, prosimo pišite, ali obiščite

THE ONTARIO DEPARTMENT OF AGRICULTURE

EAST BLOCK, FOURTH FLOOR, PARLIAMENT BUILDINGS, TORONTO

Toronto

Nekaj omembe vrednih dogodkov, prireditelj in javnih manifestacij, smo imeli priliko videti in se jih tudi udeležiti v zadnjih časih tukaj v Torontu in okolici.

Blagoslovitev nove slovenske cerkve je prav gotovo odjeknil ne samo med Slovenci, ampak tudi med drugimi narodnostmi, ki bivajo tukaj. Cerkev je lična, moderna, ustrezajoča novim časom. Prav gotovo bo uspešno pripomogla k ohranitvi in okrepitevi ne samo katoliške vere med kanadskimi Slovenci, temveč pomagala ohranjati tudi našo narodno zavest in slovenstvo na tem delu ameriške celine.

Na teloviski procesiji pa smo se spet počutili kakor nekoč doma. Opravljena je bila na cerkvenem letovišču in je privabila kar čez tisoč in pol vernikov ter udeležencev.

Zaključek šolskega leta na obeh slovenskih farnih šolah je pokazal nad vse razveseljive uspehe tako po vsebini, kakor tudi po številu učencev.

Prav posebno nas je presenetila letošnja spominska domobranska prireditev. Tehnično kakor tudi vsebinsko je prekosila vse podobne prireditve.

V spominski povorci po torontskih ulicah ob priliki 94. rojstnega dneva Kanade smo videli tudi slovenske narodne noše. Vsakega javnega nastopa slovenstva v javnosti se razveselimo. Čim bolj nas bodo tuji poznali, tem lažja bo uresničitev naravnih težaj slovenskega naroda po svobodni in demokratični slovenski državi, ker novi faktorji, ki rastejo kot plod nove duševne orientacije v Evropi in smeri gibanja in dela za Združeno Evropo, nam morda res zadnjikrat ponujajo priliko za uresničitev naravnih težaj slovenskega naroda v evropskem sklopu.

V družini gospoda in gospe Strucel so dobili novega ženskega člana. Bog daj zdravje mladi članici, staršem pa naše čestitke.

V prvih dneh meseca julija je bil prvi študijski seminar o slovenski problematiki, ki ga je organizirala SNZ na Planina Ranch. O tem bo širše poročilo v prihodnji številki. Veseli smo, da se je led prebil in da se bo ustvarila tradicija.

Slovenci na televiziji. V nedeljo, 18. junija ob pol 12 dopoldne je nastopil na programu televizijske postaje 9 na programu "Around the World" sodelavec Slovenske države g. Vladimir Mauko. Nastopil je sicer kot tajnik kanadskega etničnega časnikarskega kluba, toda poleg debate o kanadskem etničnem tisku in vplivu novokanadčanov na življenje tukaj rojenih (kultura, obleka, hrana, itd) se je dalj časa pomudil ob našem listu, Slovincih v Torontu in Kanada sploh ter ob zazmerah doma v Sloveniji. Tokrat je bilo prvič, da je prinesla kanadska televizija v kanadske domove novice o slovenskih problemih. Na istem programu so prikazali tudi film o obisku urednikov etničnega časopisa nove torontske zasebne televizijske postaje. Pred obiskom televizijske postaje so bili uredniki gostje tiskarne kjer tiskajo torontski večernik "The Telegram". Uredniki so imeli "uredniško konferenco" z lastnikom, uredniki in časnikarji Telegrama. Obisk je organiziral časnikar Telegram g. Leo Kossar, ki je tudi častni član Slovenske narodne zveze.

Inštitut za sovjetske in vzhodno evropske študije (John Carroll University) je priredil 24. junija javni seminar pod naslovom "Rusija danes". Na spredu so bile uvodne besede predsednika univerze prof. H. E. Dunna, S. J. predavanje profesorja marquetteške vseučilišča dr. Romana Small-Stockija pod naslovom "Ameriško nerazumevanje ruskega komunizma", predavanje profesorja Canisius Collegea iz Buffala dr. Edwarda M. O'Connorja pod naslovom "Politika Združenih držav do Sovjetske zveze, kakšna je bila, kakšna je in kakšna naj bi bila, ter predavanje dr. Dinka A. Tomašiča, profesorja sociologije na Indiana University pod naslovom "Nacionalni komunizem — teorija in praksa" Zvečer je bil v avditoriju spored petja, glasbe in plesov vzhodno evropskih narodnih skupin in Clevelandu, na katerem sta za Slovence sodelovala mladinski pevski zbor Slavček in plesna skupina Kres.

Ta seminar je bil uvod v novo delovno področje univerze, ki bo v okviru tega inštituta zbirala in razširjala informacije o komunistični dejavnosti, opisovala metode sovjetske propagande in zavojevanja ter dajala priznanje stremljenjem narodov, ki si prizadevajo priboriti svobodo in neodvisnost od komunistične nadvlade.

120 novih vojščakov kristusovih — je postalo v četrtek 25. maja — na dan sv. birne v cerkvi sv. Stefana. Zakrament sv. birne je podelil prevz, pomožni škof Wisycslo.

Roller Rink. — Dograjen je bil prizidek k cerkveni dvorani in Roller Rinku. Stal je okrog \$35.000. Marsikdo, ki si je dozdaj ogledal je skomizgnil z ramami in dejal: Za ta denar bi lahko bilo kaj boljšega...

Zrtevne spornosti navdušenosti. Novi slovenski nogometni klub se prav lepo razvija in pridno udeležuje. Toda brez zrtevne pač ne gre. Tako je bilo vedno in bo tudi v bodoče. Pri nogometni tekmi in Berwinu, III. se je potnesrečil g. Karel Kosi in si zlo-

mil nogo. Nekaj dobrih tednov, morda celo mesecev ne bo smel brčati žoge. Želimo mu hitrega okrevanja. Kljub ranjeni nogi pa bo, tako upamo, Karel dajal korajže drugim, da ne bodo odnehali.

"Nova flaka slovenskega naroda" — ali jo že imate? Če ne, hitro pišite po njo na Mr. Mirko Geratič, 2737 W. 16th St. Chicago 8, Ill. Stane samo \$2.00.

Dr. Jože Planinšič je dokončal svoje študije na Čikaški univerzi. Z novim šolskim letom bo začel poučevati na Duquesne Univerzi v Pittsburghu in sicer politične vede in ruščino. Naše čestitke!

iz Argentine. G. Milan Zajc je bil sam živa priča množičnih pokol-

jev slovenskih protikomunističnih borcev v Kočevskem Rogu in se je rešil iz kočevske jame. V svojem govoru je pretresljivo podal in opisal zadnji pot in smrt tisočev slovenskih mož in fantov, ki so padli kot žrtve komunistične krovoločnosti. Poleg tega je podal kratke in jedrnat opis protikomunistične borbe in pozval navzoče, naj ne pozabijo na ideale, za katere so tisoči mož in fantov dali svoje življenje. Po govoru je sledil odrski prizor "Na očetovem grobu", v katerem je bilo lepo prikazan pretresljiv razgovor med materjo vdovo in sinom na grobu očeta, žrtve komunizma v gozdu, kjer so ga ubili. Nato je otket zapel znano pesem "Doberdob" in venček "Nebo Zari". Za konec pa so otket in udeleženci v dvorani skupaj zapeli nekaj domobranskih pesmi.

Naslednji dan, v nedeljo, 4. junija, pa se je vršilo spominsko romanje na Providence Heights, kjer je masg. Matija Škerbec daroval sv. mašo za pokojne. Člani krajevne organizacije Zveze pa so položili spominski venec pred kip Marje.

Začetek piknikov. 18. junija je priredilo društvo Lidija prvi piknik na farmi sv. Jožefa. Ob lepem vremenu in lepi udeležbi so se mnogi prijetno zabavali.

Druga prireditev v prosti naravi pa je bil izlet na slovensko pristavo, ki ga je priredila v nedeljo, 25. junija slovenska šola pri sv. Vidu.

Poroka. V soboto, 24. junija, sta se v cerkvi sv. Vida poročila gđc. Barbara Hren iz znane Hrenove družine na Vrhniku, in g. dr. Milan Pavlovčič. Poročne obrede je izvršil in sv. mašo je daroval msgr. Matija Škerbec. Navzoči so bili sorodniki iz Clevelanda, Chicaga in Argentine ter prijatelji novoporočencev. Želimo jim mnogo božjega blagoslova in sreče!

Inštitut za sovjetske in vzhodno evropske študije (John Carroll University) je priredil 24. junija javni seminar pod naslovom "Rusija danes". Na spredu so bile uvodne besede predsednika univerze prof. H. E. Dunna, S. J. predavanje profesorja marquetteške vseučilišča dr. Romana Small-Stockija pod naslovom "Ameriško nerazumevanje ruskega komunizma", predavanje profesorja Canisius Collegea iz Buffala dr. Edwarda M. O'Connorja pod naslovom "Politika Združenih držav do Sovjetske zveze, kakšna je bila, kakšna je in kakšna naj bi bila, ter predavanje dr. Dinka A. Tomašiča, profesorja sociologije na Indiana University pod naslovom "Nacionalni komunizem — teorija in praksa" Zvečer je bil v avditoriju spored petja, glasbe in plesov vzhodno evropskih narodnih skupin in Clevelandu, na katerem sta za Slovence sodelovala mladinski pevski zbor Slavček in plesna skupina Kres.

Ta seminar je bil uvod v novo delovno področje univerze, ki bo v okviru tega inštituta zbirala in razširjala informacije o komunistični dejavnosti, opisovala metode sovjetske propagande in zavojevanja ter dajala priznanje stremljenjem narodov, ki si prizadevajo priboriti svobodo in neodvisnost od komunistične nadvlade.

120 novih vojščakov kristusovih — je postalo v četrtek 25. maja — na dan sv. birne v cerkvi sv. Stefana. Zakrament sv. birne je podelil prevz, pomožni škof Wisycslo.

Roller Rink. — Dograjen je bil prizidek k cerkveni dvorani in Roller Rinku. Stal je okrog \$35.000. Marsikdo, ki si je dozdaj ogledal je skomizgnil z ramami in dejal: Za ta denar bi lahko bilo kaj boljšega...

Zrtevne spornosti navdušenosti. Novi slovenski nogometni klub se prav lepo razvija in pridno udeležuje. Toda brez zrtevne pač ne gre. Tako je bilo vedno in bo tudi v bodoče. Pri nogometni tekmi in Berwinu, III. se je potnesrečil g. Karel Kosi in si zlo-

mil nogo. Nekaj dobrih tednov, morda celo mesecev ne bo smel brčati žoge. Želimo mu hitrega okrevanja. Kljub ranjeni nogi pa bo, tako upamo, Karel dajal korajže drugim, da ne bodo odnehali.

"Nova flaka slovenskega naroda" — ali jo že imate? Če ne, hitro pišite po njo na Mr. Mirko Geratič, 2737 W. 16th St. Chicago 8, Ill. Stane samo \$2.00.

Dr. Jože Planinšič je dokončal svoje študije na Čikaški univerzi. Z novim šolskim letom bo začel poučevati na Duquesne Univerzi v Pittsburghu in sicer politične vede in ruščino. Naše čestitke!

Graduacije. Iz Višje šole (High-school) so graduirali: Martina Pecharich, Jože Arko in Stane Drab.

Gostovanje "Triglava". Slovensko kulturno društvo "Triglav" iz Milwaukee, Wisc. je v soboto 10. junija priredilo v svetostefanski dvorani spevoigro "Svoje glavoček". V posrečni igro, so se zlasti odlikovali: Polonca, katero je igralo in pevsko pravo dobro podajala Dolores Ivančič, Izak Kohn, katerega je predstavil prav posrečno Ljudez Galič, ki je igro tudi režiral ter hlapec Jože, katerega je igral Ivan Bambič. Prav dobri so bili tudi Potokar, katerega je igral Rudi Kotar, Janez Kotar v vlogi gorskega vodnika in Zofija Rifelj v vlogi dekle. Bilo je mnogo smeha. V začetku in med odmorom je dovršeno zapel kvartet: Rufeljč, Bergin, Kotar in Kozjek. Pri klavirju je bil pevovodja g. Ernest Majhenič. Udeležba je bila prav lepa. Želimo še več takih le kulturnih izmenjav.

Članstvo v SRC so: 1) Znanstvena kvalifikacija za raziskovalno delo; 2) Raziskovalna donosnost, t.j. vsak član mora ob svojem času vsaj nekaj na tem polju doprinesiti in 3) brezpogojno spoštovanje objektivne resnice, ki se ji mora umakniti vsaka skupinska, strankarska, politična, ali svetovno-nazorna tedenčnost. Za osebe, ki zadoštuje tem pogojem, bo v SRC vedno dovolj prostora, pa tudi dovolj dela, ne glede na razlike v znanstveni specializaciji ali osebni in politični usmerjenosti.

Na naslovu EURAM, Box 843, Columbus 16, Ohio, imamo še nekaj izvodov Slovenskega visokošolskega zbornika, 1960. Za splošno razprodajo je bila žal naklada prenižka. Zastonj pa dose najdejo pristaiši te nedemokratske stranke na isti liniji s propagandisti vseh totalitarnih partij: Takih "alternativ" si pač slovenski narod ne želi več.

Vsi tisti, ki nimate v bližini poverjenika ali drugega posredovalnega naslova, lahko na zgornjem naslovu poravnate tudi udnino \$2.50 za Mohorjevo družbo v Celovcu. Podprimo naše koroske brate, kjer koli moremo! EURAM tudi topla priporočila angleško knjigo THE SLOVENES OF CARINTHIA, ki jo je napisal Amerikanec Thomas Barker in jo lahko za pet dolarjev dobite na naslovu: STUDIA SLOVENICA, P.O. Box 4532, Washington, 17, D.C.

Se nekaj: Če se niste izpolnili in vrnili vprašalnih pol slovensko-ameriške ankete, prosimo, da to storite čim prej! Tisti, ki obrazec niste sprejeli, a želite sodelovati, pa boste prišli na vrsto v četrti anketi. Iskrena hvala, vsem, ki častno doprinatešate svoj delež!

Naslov: ANTONY AMBROŽIČ Barrister, Notary Public 714 College St., Toronto, Ont. Telefon: LE. 1-0715

Novice iz SLOVENIJE

V dobi Aleksandrove diktature so poskušali uvesti srbsko-hrvatska knjige kot učne knjige na slovenskih srednjih šolah. Zaradi odločnega odpora so morali jugoslovenarji zatrobiti umik. Pod komunistično diktaturo pa je uspelo komunističnemu režimu, ki je med vojno spretno izkoriščal slovensko narodnost visokošolcem že več srbsko-

hrvatskih učnih knjig. Seveda v "ljudski republiki" ni možnosti za niti toliko odpora kot ga je bilo v "diktaturi". V Ljubljani je umrla znana mladinska pisateljica Manica Komanova. Za Veliko noč je umrl v Ljubljani frančiškanski župnik dr. p. Angelik Tominec, ki je pripravljen slovenski prevod Leonov okrožnice Rerum novarum.

PROMETNI DAVEK V ONTARIJU

S prvim septembrom 1961 bo začelo tudi ontarijska provinca pobirati posebni davek na promet, ki je v veljavi že v sedmih kanadskih provincah in v več državah v ZAD. Davek bo znašal 3% na vsako prodajo končnemu potrošniku. Glavne izjeme so hrana in otroška oblačila. Na hrano v restavraciji ne bo treba plačati davka, če racun ne presega \$1.50.

McIntyre Porcupine Mines

so darovale muzeju v Toronto kot darilo ob 50 letnici obstoja družbe veliko zbirko vzorcev zlata. Posebnost predstavljajo lo inč dolg in 5 inč širok kos, ki vsebuje 147 unč zlata in 9 unč srebra. Celotna tržna vrednost v zbirki vseovanega zlata je \$25.000, toda vrednost zbirke kot celote je mnogo večja. Zbirka je na razstavi v muzeju.

članstvo v SRC so: 1) Znanstvena kvalifikacija za raziskovalno delo; 2) Raziskovalna donosnost, t.j. vsak član mora ob svojem času vsaj nekaj na tem polju doprinesiti in 3) brezpogojno spoštovanje objektivne resnice, ki se ji mora umakniti vsaka skupinska, strankarska, politična, ali svetovno-nazorna tedenčnost. Za osebe, ki zadoštuje tem pogojem, bo v SRC vedno dovolj prostora, pa tudi dovolj dela, ne glede na razlike v znanstveni specializaciji ali osebni in politični usmerjenosti.

Na naslovu EURAM, Box 843, Columbus 16, Ohio, imamo še nekaj izvodov Slovenskega visokošolskega zbornika, 1960. Za splošno razprodajo je bila žal naklada prenižka. Zastonj pa dose najdejo pristaiši te nedemokratske stranke na isti liniji s propagandisti vseh totalitarnih partij: Takih "alternativ" si pač slovenski narod ne želi več.

Vsi tisti, ki nimate v bližini poverjenika ali drugega posredovalnega naslova, lahko na zgornjem naslovu poravnate tudi udnino \$2.50 za Mohorjevo družbo v Celovcu. Podprimo naše koroske brate, kjer koli moremo! EURAM tudi topla priporočila angleško knjigo THE SLOVENES OF CARINTHIA, ki jo je napisal Amerikanec Thomas Barker in jo lahko za pet dolarjev dobite na naslovu: STUDIA SLOVENICA, P.O. Box 4532, Washington, 17, D.C.

Se nekaj: Če se niste izpolnili in vrnili vprašalnih pol slovensko-ameriške ankete, prosimo, da to storite čim prej! Tisti, ki obrazec niste sprejeli, a želite sodelovati, pa boste prišli na vrsto v četrti anketi. Iskrena hvala, vsem, ki častno doprinatešate svoj delež!

KARDELJ V ANGLIJI

Po kratkih objavljenih uradnih sporočilih ter časnikarskem uganjanju je podpredsednik Edvard Kardelj, ki se je nekoč skrivaj pod psevdonimom Sperans, na "zasebnem potovanju" v Angliji. Angleški "Sunday Telegraph" je 4. junija poročal, da je Kardelj v Angliji na zdravljenju, češ da je bil ranjen na lovu, ki ga Tito rečo prireja za najvišje funkcionarje komunistične stranke. Čudno je to, da Kardelja ni doma, ko so v teku velike priprave za mednarodno konferenco neutrancev, ki se pripravljajo v Beogradu.

MAJOR JONES POVABLJEN V JUGOSLAVIJO

Po časopisnih poročilih je Tito povabil na enomesečni obisk celo družino majorja Williama Jonesa, ki je bil v angleški informacijski službi na področju Jugoslavije med drugo svetovno vojno. Po njegovih zaslugi so zavezniki prenesli svojo pomoč od Mihajloviča na Tita. Major Jones tudi v Kanadi ne zakriva svojih simpatij do komunistične Jugoslavije. Njegovo posestvo, ki ga je krstil za Belgrade Farms, je vedno na razpolago jugoslovenskim diplomatskim predstavnikom za prirejanje piknikov. Ko je bil Tito v New Yorku, je major Jones razposlal na razne organizacije in celo na Slovensko državo spomenico s pozivom, naj vsi zahtevajo od kanadske vlade, da povabi Tita v Kanado. Tudi letos pripravljajo velik piknik v začetku avgusta, ko se cela družina vrne iz enomesečnega obiska Jugoslavije. V tem času bodo majorja slavili na uradnih proslavah 20 letnice začetka usuznjevanja narodov na področju Jugoslavije spru in klaviru, pri čemer ima major Jones prav zagotovo velike zasluge. Če ne bi bilo njegovega

spletkarenja, bi vsaj nekaj zasuznjenih narodov, in med njimi tudi Slovenci, ne padlo iz ene vrste suženjstva ter uničevanja v drugo, ki prvega še presega. Pri vsej stvari je čudno le, da nova stranka, ki se snuje v Kanadi in ki po večini predstavnikov gotovo ni filokomunistična, daje majorju kljub njegovi znani zgodovini ter njegovim sedanjim simpatijam do komunističnega režima v Jugoslaviji ne samo možnost članstva, marveč celo vsaj krajevno vidno vlogo. Isto časopisno poročilo nanveč tudi poroča, da bo major Jones po vrnitvi iz Jugoslavije koncem julija gost jugoslovenskega ambasadorja v Ottawi ter se bo istosledno udeleževal konferenčne nove stranke, ki bo v Ottawi ob 31. julija do 5. avgusta.

PRVA SLOVENSKA ZADRUGA V TORONTU HRANILNICA IN POSOJILNICA JANEZA E. KREKA VAM NUDI višje dohodke od Vaših vlog kot drugi denarni zavodi, cenejša in ugodnejša osebna in hipotekna posojila, nasveta za boljše vodstvo Vašega družinskega gospodarstva, brezplačno zavarovanje Vaših vlog in posojil za primer smrti, popolne ali začane (nad tri mesece trajajoče) nesposobnosti za delo Uradni prostori: 646 Euclid Ave., Toronto Telefon blagajnika LE. 2-4746

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM V VSEH NEPREMICNINSKIH, DRUŽINSKIH IN PRAVNIH ZADEVAH NA: 278 Bathurst St., Room 4, Toronto, Ont. — EMPIRE 4-4004 CARL VIPAVEC SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR

POZOR! POTUJETE v RIM - ITALIJO? Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na: Hotel - Penzion BLED Via Statilla, 19 — Telefon 777-192 - Roma Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak VINKO A. LEVSTIK Izrežite in shranite! - Pišite nam za cene in prospekte!

Ali se izprašujete kam bi šli ob sobotah in nedeljah in kje bi preživeli Vaš letni dopust? Mi iskreno upamo, da bo naš na novo odprti "VALENTINE RANCH INN" odgovarjal Vaši želji. Kako priti do Valentine Ranche? Po cesti 401 do Woodbine Ave, po kateri se peljete do Suttona in Beavertona ter nadaljujete do Brechina. Dve milje severno boste zapazili kažipot Valentine Ranche. Od tu se peljite proti severu po cesti 69, ko pridete iz Udney-ja, pazite za kažipot za Fair Valley Rd. Od tu pazite na naš kažipot. Kaj boste našli na Valentine Ranchu? Moderno opremljeni letoviski dom, plavalni bazen, z napravami za filtracijo vode, otroški bazen, buffet, razna športna igrišča, deset opremljenih prostorov za lobanje, in plesnice na prostem. Vstopnina je \$1.— Za vse nadaljnje informacije se obrnite na World Travel Service Ltd, 258 College St., Toronto, WA. 3-4846 — WA. 3-4261 Se priporočata lastnika: Zlatko Vergič in Stanko Sajnovič

Anekdota o senatorju Laushetu

Ko se je senator Laushe udeležil 6. junija 1961 v enem izmed clevelandskih hotelov slavnosti, posvečene enemu clevelandskih časnikarjev, je v svojem nagovoru povedal med drugim tudi tole zgodbo o sebi:

Ko so "prvič predlagali Abrahama Ribocoffa za demokratskega kandidata za gubernerja države Connecticut, je eden strankinih voditeljev protestiral: 'Ta Ribocoff ni prav nič drugega kot judovski Laushe' "

Kasneje so časnikarji vprašali Lausheta za komentar k tej navedbi v njegovem govoru, in je senator izjavil: "Bil bi zelo srecen, če bi bil poznan kot slovenski Ribicoff".

Danski katoliški učitelj

javnih in zasebnih šol so ustanovili svojo lastno organizacijo.

Delavski voditelj z ZDA

James B. Carey, predsednik International Union of Electrical Radio and Machine Workers (AFT-CIO) bo dobil 21. maja svetinjo "Quadragesimo Anno Medal".

Da bi zagotovili zadostno

število učnih moči na katoliških šolah, bodo v čikaški nadškofiji zaposlili matere, ki so končale kolegij in katerih otroci so odrasli šoli, kot učiteljice. Predno jih bodo zaposlili, bodo morale same za 6 tednov v solo na poseben tečaj. Upajo, da bodo na ta način pridobili 250 učnih moči.

špletkarenja, bi vsaj nekaj zasuznjenih narodov, in med njimi tudi Slovenci, ne padlo iz ene vrste suženjstva ter uničevanja v drugo, ki prvega še presega.

Pri vsej stvari je čudno le, da nova stranka, ki se snuje v Kanadi in ki po večini predstavnikov gotovo ni filokomunistična, daje majorju kljub njegovi znani zgodovini ter njegovim sedanjim simpatijam do komunističnega režima v Jugoslaviji ne samo možnost članstva, marveč celo vsaj krajevno vidno vlogo. Isto časopisno poročilo nanveč tudi poroča, da bo major Jones po vrnitvi iz Jugoslavije koncem julija gost jugoslovenskega ambasadorja v Ottawi ter se bo istosledno udeleževal konferenčne nove stranke, ki bo v Ottawi ob 31. julija do 5. avgusta.

JAVNA TRIBUNA

Še "Brca mrtvemu Levu"

Vsak, ki piše svoje spomine ali obravnava našo polpreteklost, ima dvojno dolžnost: potruditi se mora, da izlušči zgodovinsko resnico in razloži mora motive, zakaj so razvali ljudje tako in ne drugače. Ko sem bral v "Slovenski državi" (št. 4., I, XII.) članek "Brca mrtvemu Levu", sem z ogorčenjem zvedel za pisanje o generalu Rupniku v A.D. Prav je, da ga je France Kamnar odločno zavrnil. Vendar pa ima — po mojem mnenju — zavrnitev to šibko stran, da prikazuje vodilne može one dobe, ki jih omenja, enostransko in pade zato nanje senca, ki je niso zaslužili. Da bo njih podoba vsaj malo popolnejša, sem se nameril napisati te skromne vrstice, ki jih, prosim, objavite.

...1. General Rupnik. Očita se mu odkritosrčno sodelovanje z Italijani in Nemci, zlasti od trenutka, ko je postal ljubljanski župan (leta 1942). Toda njegovo delovanje je treba analizirati pred in med okupacijo in treba je analizirati, kako je postopala z njim slovenska emigracija po vojni.

Bil je komandant za utrjevanje v stari Jugoslaviji. V njegovih rokah so bili najbolj tajni načrti za obrambo. Takrat so imeli i Nemci i Italijani velik interes na teh načrtih. Ali je Rupnik kaj izdal? Kot komandant utrjevanja je razpolagal z velikanskimi vsotami denarja. Ali si je kaj — kar je bilo v Jugoslaviji običajno — "prišvercal"? Če ne, ali se je v aprilu 1941, ko je sovrznik zasedel Slovenijo, general Rupnik ponudil v službo sovrzniku? Ali ni vsem znano, da je postal general Rupnik ljubljanski župan šele tedaj, ko so dnevno padali protikomunisti po ljubljanskih ulicah, v Gramozni jami pa nesrečni talci?

Za vsakega otroka je odgovor na dlani. Pa boste rekli: "Kaj pa Rupnikovi govori?" Za moderni svet so težko razumljivi. Danes ne velja več zakon o viteškem postopanju zmagovalca nad premagancem in tudi ne častna oficirska beseda premagancu sovrzniku. Stari pojmi o tem so že tako izbrisani, da ljudje Rupnikovega odkritega sodelovanja z Nemci, kar se tiče uprave okupirane pokrajine in vzdrževanja miru in reda, ne razumejo.

Tisti, ki govorov ne morejo razumeti, tisti, ki mečejo kamenje in blato na njegov spomin, naj obrazložijo, zakaj general Runik nikdar ni izdal Nemcem nobenega Slovenca, nobene "ilegale" te ali one vrste? Ti, ki pljujejo na njegov grob, naj obrazložijo, zakaj je hotel rešiti celo svojo osebno tajnico, ki je izročila najbolj tajne dokumente K.P.2

Končno, kako so Slovenci poskrbeli, da Rupnik ne bi bil izročen Titu? Ali se ne spominjate, kako je Rupniku taborišni predsednik dr. Zitko (danes že rehabilitiran po Titu) 7. decembra 1945 celo prepovedal vstop v taborišče? In vsi drugi, ali niste videli, kako je Rupnik, reven in zapuščen pred taboriščem, zvižal tobak v časopisni papir? Ali ne veste, da je kaznovala kraljevina Jugoslavija po kazenskem zakonu onega, ki je zapustil osebo v smrtni nevarnosti, s strogim zaprporom? In mož, zapuščen od vseh, je moral pasti v ujetništvu in smrt.

2. Dr. Marko Natlačen je sprejel imenovanje v "Sosvet" in šel k Mussoliniju v maju 1941. Zakaj? Ali ni mogoče javno znano, da je dr. Natlačen ravnal po izrecnem naročilu vseh političnih strank? Slovenci, ali ste že pozabili, kako so tedaj po Stajerskem in Gorenjskem divjali Nemci in je bila Ljubljana zatočišče za 10.000 beguncev? Da ne

bom predolg, bom skušal podati smisel izjave dr. Natlačen kot častnega gosta na zadnjem veličastnem binškošnem zboru strazharjev, komaj 40 ur pred Ehrlichovo smrtjo: "Težka je bilo moja odločitev vstopiti v Sosvet; nešteto krat sem skušal intervenirati, preprečiti izzivanja in represalije, toda vse brez uspeha. Končno sem zaprl vrata za seboj in vrata, ki sem jih zaprl, ne morem več odpreti". Sapienti sat!

3. Dr. Albin Smajd, eden redkih politikov, ki se ni bal aktivno sodelovati pri pobijanju komunizma. V času, ko so sprehajali ljudi po ulicah, je zasliševal komuniste v belgijski vojašnici. Tudi tu bom reproduciral njegovo izjavo, ki mi jo je dal nekoga mrzlega, vlažnega novembra večera leta 1942, ko sva korakala preko Zmajskega mostu: "Vidiš, Albrecht (ta ja bil v zaporu M.V.A.C.) bo imel lahko stališče, ko bodo prišli Angleži v Ljubljano, mi pa težko. Toda kljub temu sem se odločil za borbo proti komunizmu in to je moja osebna politična žrtev. Seveda, če bom konec vojne doživel, to je še veliko vprašanje". In to naj imenujemo "sodelovanje"?

4. Skoraj nihče v emigraciji, še manj pa doma, ne ve, da je po mednarodnem vojnem pravu, nostrificiranem po Jugoslaviji, po znanih haških konvencijah, dovoljeno premagancem civilni upravi, orožništvu in policiji — sodelovati z okupatorjem. To verjetno ve dr. Metod Mikuz, ta "odpadli duhoven", ki je do Rupnika bolj pravičen kot "neodpadla" Ameriška domovina.

5. Samo nekaj besedi o Krenjerju, ki je eden tistih redkih slovenskih aktivnih oficirjev, ki so se od vsega začetka požrtvalno priključili borbi proti komunizmu. Ni res, da bi bil ta mož kdaj koli zahteval pri Nemcih prisego domobranstva. To je tudi potrdil general Roegner na sodni razpravi v Ljubljani avgusta leta 1946. Tudi ga Nemci niso imenovali za generala, pač pa Narodni odbor. Ni dvoma, da mu je Narodni odbor zaupal, toda v domobranstvu je deloval samostojno brez vsakega vmešavanja politikov zato, da ne bi domobranstva še bolj izpostavil spletkam tajnih komunističnih agentov na Gestapu (Kalubsky).

6. Nesebično delo škofa Rožmana, katerega edina skrb je bila, da bi vladalo med Slovenci božje kraljestvo, je tako vzvišeno, da je res bolje, da njegove osebe ne potegnemo v dnevne polemike.

Končam. Slovenci, ko boste pisali zgodovino, pazite! Heu, emissum volat irrevocabile verbum! (Ovid)

Franc Breg

KREDITNE ZVEZE SO ZBOROVALE V MONTREALU

Da bi počastili 60 letnico ustanovitve prve kreditne zveze v Levisu, Quebec, ki jo je ustanovil parlamentarni dopisnik Desjardins, so mednarodne centralne organizacije Credit Union National Association, CUNA Mutual Insurance Society, CUNA Supply Cooperative in CUMIS Insurance Company letos izjemoma (prvič v zgodovini) imele svoje letne občne zbere v Montrealu v Queen Elizabeth hotelu, na katerih so poročale o delovanju preteklega leta in deloma izvolile nove odbornike, v kolikor so jim poslovna leta potekla. CUNA šteje sedaj 68 zvez (zveze so organizirane v podininih državah ali provincah) ter so v teku priprave, da se tudi organizatorno preobrazijo v pravo mednarodno organizacijo, kar tudi dejansko je. Edini razlog, da se reorganizacija še ni izvršila, je v tem, da so nekatere zveze zlasti v gospodarsko nerazvitih deželah še finančno prešibke, da bi mogle same plačevati stroške samostojne uprave.

KOMUNISTI V DELAVSKIH UNIJAH

Neko sodišče v Angliji je bilo poklicano na pomoč, da zaščiti nekomunistične člane angleške delavske organizacije električarjev pred komunističnimi diktatorji. Sodišče je ugotovilo naslednja dejstva:

Komunisti so osvojili to delavsko organizacijo tik po zaključku 2. svetovne vojne, čeprav je manj kot 1% članov komunistov. Cetotno lanstvo šteje 240.000. Komunistom je z izrabo svoje tehnike uspelo, da so najprej izvolili za predsednika komunisto, nato pa sčasoma osvojili še vsa ostala važna mesta v organizaciji. Ko so nekomunisti začeli osporavati njih početje, so pri prvem poizkusu komunisti "producirali" 25.000 glasov. Ker pa niti to ni bilo dovolj, so diskvalificirali glasove vseh nekomunističnih edinic. Ker protikomunisti niso bili s tem zadovo-

PISMO IZ ARGENTINE O SLOVENSKI DRŽAVI

"Sprajšuješ me, kako mislim o slovenski državi? Prepričan sem, da je to edina trajna in pametna rešitev za Slovence. Neumnost je trditi, da nas samo Jugoslavija lahko zaščiti razdelitve ali propada. Nikdar nas še ni! Ob postopajmo!"

• Arthur Maloney, znan pravnik in predsednik Kandskega katoliškega vzgojnega sveta (Catholic Education Council of Canada) ter poslanec federalnega parlamenta bo glavni govornik na letošnjih socialnih dneh v Halifaxu od 13.-15. oktobra. Premet razprav bo industrijsko vprašanje kot proslava 70 letnice objave Leonove okrožnice Rerum novarum. Uvodni govor bo imel torontski pomožni škof prevz. Francis A. Marrocco.

DRUŠTVA, — ČITATELJI

STE PRIPRAVLJENI NAM POMAGATI

PROSIMO —

- **PODPIRAJTE** Podjetja, ki podpirajo vaš časopis
- **KUPUJTE** izdelke in poslužite se podjetij, ki oglašujejo v vašem časopisu
- **OB nakupu določenega oglaševanega predmeta, povejte prodajalcu, DA STE VIDELI OGLAS V NAŠEM ČASOPISU.**
- **S TEM POMAGATE** pri izboljševanju našega lista.
- **POMNITE** — to je VAŠ list, ki se bori, da ostane naš jezik pri življenju — in službi naši skupnosti v Kanadi.

POMAGAJTE NAM POMAGATI VAM!

ljni, so poklicali na pomoč sodišče. Pravda jih je stala nad \$200.000 in so zaenkrat uspeli le, da so se znebili komunističnega tajnika in blagajnika. Za ostala mesta se borba še nadaljuje.

• 9. julija se bodo zbrali novokanadčani na romanju pri Marijini božji pot v Cap de la Madeleine. Vse narodnosti so povabljene, da prinesejo s seboj narodne noše in zastave.

HRUŠČEV PROPAGIRA VEČJE UŽIVANJE KONJSKEGA MESA

24. junija t.l. je Hruščev posvetil svoj radijski govor v Alma-ati v Kazakstanu propagandi za večjo potrošnjo konjskega mesa. Konjsko "meso je zelo redilno ter ima mnogo kalorij ter je zelo poceni". Če bi šel Hruščev skozi Vetrinje, bi bil morda ugotovil, da imajo mule še boljše meso kot konji.

četku 2. svetovne vojne se je sesula prvi dan in v dobi atomskih vojn nas bo še manj. Slovenska država-ko bo mednarodno priznana, in nihče je ne bo mogel kar zavzeti, ne da bi nastal svetovni problem. Slovskeji vojaki bodo svojo državo branili bolje kot Srbi. Da se gospodarsko vzdržati ne bo mogla, je neresnica. Danes vzdržuje eograd in sebe-veliko več pošljemo na jug kot pa pride od tam k nam. Slovenija de vedno in tudi danes plačevala največ davkov. Srbski imperijalizem je danes bolj živ kot nekoč in hoče Jugoslavijo samo kot Velezrbijo. Odtod politika naseljevanja Srbov v Sloveniji. Hrvti so 100% protj Jugoslaviji! Macedonci tudi-kako naj taka država obstane? Samo sila jo lahko skupaj drži, prvi sunek od zunaj jo bo zopet sesul. Mednarodna situacija je danes proti kolonializmu in priznava pravico samoodločbe. Napori za združeno Evropo imajo svoje uspehe. Se veliko je majhnih narodov po Evropi, ki hočejo svojo samostojno državo. Vendar države nam nihče ne bo ponujal, zanjo se moramo boriti le mi Slovenci sami! Treba je neprestane enodušne borbe povsod, kjer je kak Slovenec, vsa pota naj gredo v tej smeri in slišal se bo naš glas v svetovni javnosti prej ali slej. Prišel bo gotovo naš dan, ker mednarodni razvoj in vse silnice gredo v tej smeri. Sedanjí prvaki SLS so deloma povezani in interesirani na stari Jugoslaviji zaradi osebnih koristi, ali napačne tradicije, vendar izginevajo. Naša generacija ima morda le to nalogo, da postavi visoko cilj, da prepriča Slovence same o potrebi lastne države, in bodo šele naslednje generacije Slovencev uspeli v tej borbi. Bodo pa!"

• Nizko stanje morale v Severni Ameriki. Po poročilu Red-bok Magazina 3/4 študentov višjih letnikov na kolegijih prizna, da goljufajo in samo 13% čuti, da ne ravna prav. Uradniki pokradejo na leto za eno milijardo vrednosti — dvojno vsoto kot tatovi in vlomilci. — Kot vzroke te nizke morale navajajo neurejeno družinsko življenje, izvodenenje vere, vabe moderne materializma, itd.

• Skof Octavio Calderon y Padilla iz Matagalpe. Nikaraguc, je pozval katoličane, naj po svoji

veru tudi žive, da ne bodo kamen spotike. "Kdor ne živi svetlo, s tem krivično podpira komunistično propagando, pa naj je narodni voditelj ali navaden državljani".

• Družba sv. Vincencija v Torontu je kupila prevozno hišo — house-trailer — ki bo stala blizu pristanišča 15, kjer bo stanoval duhovnik C.E. McGuire, S. J., voditelj katoliške delavske šole v Torontu, ki bo na razpolago mornarjem, ki prihajajo v Torontu. Cenijo, da je bilo lani na obisku v Torontu 5000 katoliških mornarjev iz Evrope.

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Za SNZ, predsednik Urejuje: Uredniški odbor Tehnična stran in oglasi: V. Mauko.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 3.-\$ za Argentino 40., pezov, za Brazilijo 50 kruzeirov, za Anglijo 15 šilingov, za Avstrijo 30 šilingov, za Avstralijo 2.- avstr. L., za Italijo in Trst 600.- lir, za Francijo 500.- frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi Slovenske poti.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

PRI T-D VAM RAČUN PRIHRANKOV ZASLUŽI DENAR

Savings Account (Hranilni račun) je to kar ime samo pove . . . uslužnost ki Vam pomaga hraniti denar. Izmed vseh bančnih računov je ta verjetno vsem najbolj poznan. Statistike kažejo, da skoro 100% ljudi, ki imajo posla z banko, posedujejo Savings Account.

Če ga uporabljate pravilno, — za stalno hranjenje — začne vaš Savings Account delati za Vas. To zato, "ker Banka" plača procente, ali rento, če hočete tako, za denar, ki ga imate vložnega. Evo, tako ta sistem dela. Štirikrat na leto — ob koncu januarja, aprila, julija in oktobra — vam "banka" da 2in 3/4% obresti na najnižjo vsoto v zadnjih treh mesecih. Ta vsota je pripisana dvakrat na leto k vašemu računu in sicer 30 aprila in 31 oktobra. Samo po sebi umevno je, čim več denarja imate vložnega, tem večje so vaše obresti.

Milijoni kanadčanov so se naučili, da je najboljši način štednje, ako od vsake Vaše plače ali dohodka daste del na stran — da izdajo tako manj, kot pa zaslužijo. Toda štednja mora biti pravilna. Ne sme biti samo slučajna. Biti mora po načrtu in nikoli ni prezgodaj začet z njo.

Kakršna koli je že vaša plača ali dohodek — pametno je postavili si cilj ter določiti mero štednje. Potem pa morate stalno vsaki teden ali mesec vložiti določeno vsoto na Vaš račun — to pač, kakor Vam časovno najbolje prija. Začudili se poste, ko ugotovite, kako hitro se bodo Vaši prihranki začeli dvigati. Lahko odprete Vaš Savings Account celo z vsoto enega dolarja.

Pametno je, da uporabljate Vaš Savings Account samo za štednjo. Če rabite za vsakodnevno uporabo tekoči račun, vam svetujemo, da si omlisite Personal Chequing Account (Osební čekovni račun). Za nasvet pametnega hranjenja obiščite poslovodjo najbližnje podružnice Toronto-Dominion banke. On Vam bo rad pomagal.

Če hranite za stvari, ki jih rabite ali želite, ali samo za investicijo, "T-D" Savings Account je dobro gospodarstvo za vas. Pravzaprav je poseščanje in to pogosto, soseske Toronto-Dominion banke vedno dobra stvar. To zato, ker se Vam izplača imeti posla z ljudmi, ki Vam nudijo "zanimivo" uslugo. Pridite kmalu. Pomoči polna uslužnost, ki jo boste našli, Vas bo kmalu prepričala, da . . .

Ljudje so drugačni pri . . .

THE TORONTO-DOMINION BANK
THE BANK THAT LOOKS AHEAD
BANKA, KI GLEDA V BODOČNOST

